
Dekabrın 24-də Bakıda “Konstitusiya və Suverenlik İli” çərçivəsində “Azərbaycanda dövlət-din münasibətlərinin konstitusiya prinsipləri: dünyəvilik və vicdan azadlığı” mövzusunda Azərbaycan Din Xadimlərinin II Forumu keçirilib.

Forumda Türkiyə, Özbəkistan, Qazaxıstandan olan nümayəndə heyətləri, müvafiq dövlət qurumlarının, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müxtəlif konfessiyaların nümayəndələri, cəlcə də dini təhsil müəssisələrinin müəllimləri, ilahiyatçılar, alim və mütəxəssislər iştirak ediblər.

Açılış mərasimi Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb və Vətən müharibəsində qazanılan qələbənin 5-ci ildönümünə həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub.

Açılış mərasimində elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev də iştirak edib.

Giriş nitqi ilə çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov bildirib ki, bugünkü tədbir 2024-cü ildə təməli qoyulmuş mühüm bir ənənənin məntiqi davamı olmaqla yanaşı, dövlət-din münasibətlərinin sağlamlıq və davamlı inkişaf xəttinin göstəricisidir.

Türkiyə Cümhuriyyəti Diyanət İşləri İdarəsinin sədri Səfi Arpaqış qeyd edib ki, insanların inancına hörmət olunmayan cəmiyyətlərdə hüzurdan, sabitlikdən və rifahdan söhbət gedə bilməz. Onun sözlərinə görə, bütün dünyada sülh və birgə yaşayış ideyalarının bərqərar olmasına çalışan Azərbaycanda keçirilən bu cür tədbirlərin əhəmiyyəti olduqca yüksəkdir. Çünki bu cür platformalar birliyi gücləndirir, ortaq problemlərin həlli yollarını tapmağa kömək edir.

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva bildirib ki, Forumda müzakirə olunacaq məsələlər, səsləndiriləcək məruzələrdə dinlərarası dialoqun qurulması, dövlət-din münasibətlərinin konstitusiya norma və prinsiplər əsasında daha səmərəli təmin sahəsində müsbət təcrübələrin təbliği baxımından əhəmiyyətli olacaq.

Çıxış edən Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova deyib ki, bu Forum müəyyən olunmuş mövzu üzrə müzakirə platforması olmaqla yanaşı, Azərbaycan cəmiyyətinin mənəvi dəyəqlərini, ailə dəyərlərini və insan amilini qorumağa yönəlmiş ortaq məsuliyyətimizin ifadəsidir. Qeyd edib ki, bu mötəbər tədbirin artıq ikinci dəfə keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müəyyən etdiyi siyasi xəttə uyğun olaraq ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin konstitusiya prinsiplər əsasında inkişaf etdirilməsinə, dünyəvilik və vicdan azadlığı kimi fundamental dəyərlərin qorunmasına verilən yüksək önəm təzahürüdür.

Özbəkistan Respublikasının Prezidentinin dövlət müşavirinin müavini, Beynəlxalq İslam Akademiyasının rektoru Müzəffər Kamilov, Qazaxıstan Respublikası Parlamenti Senatının

---

Üzvvü Yernur Aitkenov və digər qonaqlar çıxışlarında forumun yüksək səviyyədə təşkilinə görə görə Azərbaycan dövlətinə minnətdarlıqlarını bildiriblər. Çıxışlarda qeyd edilib ki, qloballaşma şəraitində dövlət-din münasibətlərinin tarazlaşdırılması sosial sabitlik və milli təhlükəsizlik üçün vacibdir. Azərbaycanın təcrübəsi, dünyəvi dövlət prinsiplərinə sadıq qalaraq dini tolerantlıq və vicdan azadlığını təmin etməsi xüsusi diqqətə layiqdir. Bu model dini həmrəyliyi və sosial sabitliyi gücləndirir. Belə forumlar dövlətlər arasında etimadın möhkəmlənməsinə və dayanıqlı inkişafa xidmət edir.

Açılış mərasimindən sonra Forum öz işini panel müzakirələrlə davam etdirib.

F Forum çərçivəsində Elm və Təhsil Nazirliyi ilə birgə təşkil edilən “Rəqəmsal informasiya mühitində dini təhsil və maarifçilik strategiyaları” mövzusunda II panel müzakirəsində elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov çıxış edib.

P Panel müzakirəsi Milli Məclisinin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fazil Mustafanın moderatorluğu ilə baş tutub.

E Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov çıxışı zamanı rəqəmsal mühitin dini maarifçilik sahəsində yaratdığı imkanlar və çağırışlar barədə danışıb. Nazir müavini bildirib ki, rəqəmsal informasiya mühitində uşaq və gəncləri bir sıra ideoloji təhdidlərgözləyirik, onlardan biri də dini təriqətlərin sosial şəbəkələrdə apardığı təbliğatdır. İnternetdən təhlükəsiz istifadə üsullarının öyrədilməsi son vaxtlarda Azərbaycan məktəblərində həm müvafiq fənnlər informatika üzrə kurikulumun tərkib hissəsidir, həm də fənlər arası yanaşmadır. Belə ki, informatika dərslərində şagirdləri təhdidlərdən qorunmağı öyrənsə, Azərbaycan dili dərslərində fakt və rəy, nəzər nöqtəsi, arqument və əks-arqument, maraqlı tərəf və onun təsir üsulları kimi anlayışlarla tanış olur və misallar üzərində müxtəlif növ mətnləri təhlil etməyi öyrənir.

Firudin Qurbanov vurğulayıb ki, ümumi təhsil pilləsi üzrə təhsil proqramlarında, əsasən də həyat həyatı, bilgisi, Azərbaycan tarixi, ümumi tarix fənləri üzrə təhsil proqramlarında təhsil alanların mədəni müxtəlifliyə hörmət etməsi, dinlər qəhrəndaşlığında təsəvvürünün formalaşması, multikultural dəyərlərə hörmət aşılanır.

Nazir müavini qeyd edib ki, ümumi təhsil məktəbi səviyyəsində mənəvi-əxlaqi komponentin təhsilin məzmununa daxil edilməsi, şagirdlərin təlim potensialının inkişafına münbit şərait yaradır. Bu isə milli əxlaqi normalarının, mənəvi idealların öyrənilməsi, eləcə də dünyəvi etik normalarına və ənənəvi dinlərin mədəniyyətinə dair təsəvvürlərin gündəlik həyata inteqrasiya olunması yolu ilə mümkün olur.

Nazir Nazir müavini çıxışının sonunda vurğulayıb ki, Azərbaycanın təhsilinə başlıca məqsədlərdən biri də milli mənəvi dəyərlərə əsaslanan hədəflərə çatmaqdan ibarətdir.

Panel müzakirəsi zamanı Azərbaycanda dini fəaliyyət və ilahiyyat sahəsində kifayət qədər təcrübə mövcud olsay da, vahid və etibarlı bir məlumat bazasının yaradılmasının

---

əhər əhəmiyyəti, saxta informasiyanı, yanlış yönləndirmələr və dəyərlərin aşınması baxımından milli-mənəvi irsə əsaslanan maarifçilik və gənclərlə məqsədyönlü işin vacibliyi qeyd edilib.

Qeyd Qeyd edək ki, Forum çərçivəsində “Multikultural dəyərlər sistemi: dövlət-din münasibətlərinin hüquqi və mədəni aspektləri”, “Global təsirlər fonunda gənclərin maarifləndirilməsi: müasir metod və innovativ yanaşmalar” və “Qadınların sosial və mədəni inkişafında dini icmaların rolu” mövzularına həsr olunan panel müzakirələr də təşkil olunub.